

Brüssel, 17. detsember 2018
(OR. en)

15658/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0420 (NLE)

EURODAC 31
ENFOPOL 616
COMIX 718

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. detsember 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 827 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS, millega allkirjastatakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu, Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vaheline protokoll, millega reguleeritakse juurdepääsu Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil ja mis lisatakse Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelisele lepingule, mis käsitleb liikmesriigis või Islandil või Norras esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 827 final.

Lisatud: COM(2018) 827 final

Brüssel, 13.12.2018
COM(2018) 827 final

2018/0420 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega allkirjastatakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu, Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vaheline protokoll, millega reguleeritakse juurdepääsu Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil ja mis lisatakse Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelisele lepingule, mis käsitleb liikmesriigis või Islandil või Norras esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Määrus (EL) nr 603/2013,¹ millega sõnastatakse uuesti 11. detsembri 2000. aasta määrus nr 2725/2000, mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tõhusa kohaldamise eesmärgil, võeti vastu ja jõustus 19. juulil 2013. Määrust kohaldatakse alates 20. juulist 2015.

Määrus (EL) nr 603/2013 võimaldab õiguskaitseasutustel kasutada Eurodac-süsteemi andmebaasi terroriaktide ja muude raskete kuritegude vältimise, avastamise ja uurimise eesmärgil. Eesmärk on võimaldada õiguskaitseasutustel esitada taotlus, et sõrmejälgede andmeid võrreldaks Eurodaci keskandmebaasi salvestatud andmetega, kui nad püüavad terrorismis või raskes kuriteos kahtlustatavat isikut täpselt tuvastada või tema kohta täiendavat teavet saada.

19. jaanuaril 2001 sõlmiti Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel leping, mis käsitleb liikmesriigis või Islandil või Norras esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme (edaspidi „19. jaanuari 2001. aasta leping“)².

Kooskõlas 19. jaanuari 2001. aasta lepinguga kohaldavad Island ja Norra määruse (EL) nr 603/2013 varjupaika käsitlevaid sätteid. Õiguskaitseasutuste juurdepääs Eurodac-süsteemile ei kuulu aga nimetatud lepingu kohaldamisalasse.

14. mail 2014 toimunud kohtumisel komisjoni esindajatega kinnitasid Taani, Šveits, Liechtenstein, Norra ja Island oma huvi alustada Euroopa Liiduga läbirääkimisi eesmärgiga laiendada neile määruse (EL) nr 603/2013 õiguskaitseasutuste juurdepääsu käsitlevate sätete kohaldamisala rahvusvahelise kokkuleppe kaudu.

14. detsembril 2015 volitas nõukogu komisjoni alustama läbirääkimisi ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt muu hulgas Islandi ja Norra vahelise kokkuleppe üle, mis käsitleb Islandi ja Norra osalemise üksikasju õiguskaitse eesmärgil toimuva andmete võrdlemise ja edastamise korras, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 603/2013 (millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 603/2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (uuesti sõnastatud) (ELT L 180, 29.6.2013, lk 1).

² EÜT L 93, 3.4.2001, lk 40.

õiguskaitseasutuste ja Europolit taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil) VI peatükis.

Läbirääkimised on lõppenud ja parafeeritud on 19. jaanuari 2001. aasta lepingule lisatava protokolli vormis kokkulepe, millega laiendatakse 19. jaanuari 2001. aasta lepingu kohaldamisala õiguskaitseasutuste juurdepääsule.

Määruse (EL) nr 603/2013 õiguskaitset käsitlevate sätete laiendamine Islandile ja Norrale võimaldaks Islandi ja Norra õiguskaitseasutustel esitada taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks teiste osalevate riikide sisestatud ja Eurodaci andmebaasi salvestatud andmetega, kui nad püüavad terrorismis või raskes kuriteos kahtlustatavat isikut või kuriteoohvrit tuvastada või tema kohta täiendavat teavet saada. Teisalt võimaldaks see kõikide teiste osalevate riikide (teiste ELi liikmesriikide või assotsieerunud riikide) õiguskaitseasutustel esitada samal eesmärgil taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Islandi ja Norra sisestatud ja Eurodaci andmebaasi salvestatud andmetega.

Protokolli eesmärk on kehtestada õiguslikult siduvad õigused ja kohustused, et tagada Islandi ja Norra tulemuslik osalemine määruse (EL) nr 603/2013 õiguskaitseasutuste juurdepääsu käsitlevate sätete kohaldamises. Protokolliga nähakse ette, et kõikidel osalevatel riikidel (nii teistel ELi liikmesriikidel, assotsieerunud riikidel kui ka Islandil ja Norral), kes omavad juurdepääsu Eurodacile, on õiguskaitse eesmärgil juurdepääs üksteise andmetele.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on kooskõlas ELi poliitikaga, mis käsitleb juurdepääsu Eurodaci andmebaasile.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas ELi poliitikaga vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alal.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Käesoleva nõukogu otsuse ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 87 lõike 2 punkt a ja artikli 88 lõike 2 punkt a koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

19. jaanuari 2001. aasta leping on kehtiv rahvusvaheline leping, mille on sõlminud EL ning Island ja Norra. ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt on kõnealuse lepingu protokolli eesmärgi võimalik saavutada ainult ELi tasandil komisjoni ettepaneku alusel.

- **Proportsionaalsus**

Selleks et toetada ja tugevdada liikmesriikide ning Islandi ja Norra pädevate ametiasutuste vahelist politseikoostööd terroriaktide ja muude raskete kuritegude vältimise, avastamise ja uurimise eesmärgil, on vaja ELi kaasamist, et võimaldada Islandil ja Norral osaleda Eurodac-süsteemi õiguskaitsega seotud aspektides. Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, kuna see ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik selleks, et saavutada eesmärk

tagada Islandi ja Norra tulemuslik osalemine määruse (EL) nr 603/2013 õiguskaitseasutuste juurdepääsu käsitlevate sätete kohaldamises.

- **Vahendi valik**

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5 on ette nähtud nõukogu otsus, millega antakse lepingu allkirjastamise luba.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Läbirääkimiste sisu ja edenemise küsimustes on nõukoguga (varjupaiga töörühmaga) korrapäraselt konsulteeritud. Euroopa Parlamendi (justiits- ja siseasjade komisjoni) on teavitatud.

4. MUU TEAVE

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepanekuga nähakse ette otsus, millega antakse luba allkirjastada ELi nimel protokoll ELi ning Islandi ja Norra vahel. ELi toimimise lepinguga on ette nähtud, et nõukogu võtab vastu komisjoni ettepaneku, mis käsitleb otsust anda luba kirjutada alla ja sõlmida rahvusvaheline leping.

Protokollis sätestatakse, et määrust (EL) nr 603/2013 kohaldatakse Islandi ja Norra suhtes seoses juurdepääsuga Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil. Seetõttu võimaldatakse sellega teiste osalevate riikide määratud õiguskaitseasutustel ja Europolil esitada taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Islandi ja Norra poolt Eurodaci kesksüsteemi edastatud andmetega. Samuti võimaldatakse sellega Islandi ja Norra määratud õiguskaitseasutustel esitada taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks teiste osalevate riikide poolt Eurodaci kesksüsteemi edastatud andmetega.

Protokolliga tagatakse, et isikuandmete kaitse praegust ELi taset kohaldatakse protokolliga kohase isikuandmete töötlemise suhtes Islandi ja Norra ning liikmesriikide ametiasutuste poolt. Niisuguse isikuandmete töötlemise suhtes tuleks kohaldada isikuandmete kaitse nõudeid, mis on sätestatud nende siseriiklikus õiguses, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiviga (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK.

Protokolliga tehakse Islandi ja Norra juurdepääs Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil sõltuvaks otsuse 2008/615/JSK eelnevast õiguslikust ja tehnilisest rakendamisest sõrmejälgede andmete puhul.

Protokollis sätestatakse, et 19. jaanuari 2001. aasta lepinguga ette nähtud muudatuste tegemise korda tuleks kohaldada kõikide muudatuste suhtes, mis on seotud juurdepääsuga Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega allkirjastatakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu, Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vaheline protokoll, millega reguleeritakse juurdepääsu Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil ja mis lisatakse Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelisele lepingule, mis käsitleb liikmesriigis või Islandil või Norras esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 87 lõike 2 punkti a ja artikli 88 lõike 2 punkti a koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 14. detsembril 2015 volitas nõukogu komisjoni alustama Islandi ja Norraga läbirääkimisi Islandi ja Norra osalemise üksikasjade üle õiguskaitse eesmärgil toimuva andmete võrdlemise ja edastamise korras, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 603/2013³ VI peatükis.
- (2) Läbirääkimised viidi lõpule ning Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise 19. jaanuari 2001. aasta lepingu (mis käsitleb liikmesriigis või Islandil või Norras esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme) protokoll parafeeriti 21. detsembril 2017.
- (3) Kõnealune protokoll tuleks Euroopa Liidu nimel allkirjastada, tingimusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.
- (4) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta (vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on need liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.

³ Määrus (EL) nr 603/2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil (ELT L 180, 29.6.2013, lk 1).

- (5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel kiidetakse heaks Euroopa Liidu, Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise protokoll, millega reguleeritakse juurdepääsu Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil ja mis lisatakse Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelisele lepingule, mis käsitleb liikmesriigis või Islandil või Norras esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määratlemise kriteeriume ja mehhanisme, allkirjastamine, tingimusel et kõnealune protokoll sõlmitakse.

Artikkel 2

Nõukogu peasekretariaat annab lepingu läbirääkija poolt nimetatud isiku(te)le täisvolituse protokoll allkirjastamiseks, tingimusel et protokoll sõlmitakse.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*